

BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL REPUBLICII MOLDOVA

Aprobat prin Ordinul BNS al Republicii
Moldova nr.87 din 21 noiembrie 2018

**NORMELE METODOLOGICE PRIVIND COMPLETAREA
CHESTIONARULUI 1-CMPA
„Producerea și vânzarea producției vegetale”**

Chișinău 2019

I. DISPOZIȚII GENERALE

Cercetarea activității agricole în gospodăriile populației și cele țărănești (de fermieri) se efectuează cu scopul obținerii datelor statistice privind terenurile, care se află în folosința gospodăriei, suprafețele însămânțate cu culturi agricole, volumul producției agricole obținute și vândute în perioada respectivă. Informația privind soldul producției în gospodărie la sfârșitul anului se prezintă numai în chestionarul pentru trimestrul IV.

Ca unitate de cercetare este luată gospodăria din mediul rural sau urban, care dispune de terenuri atribuite pentru case, anexe gospodărești și grădini (conform art. 11 și 39 al Codului Funciar) și cu (sau fără) sectoare de teren, atribuite în contul cotelor de teren echivalent (conform art. 12 al Codului Funciar), pentru formarea gospodăriei țărănești (de fermieri) cu suprafața terenurilor agricole pînă la 10 hectare.

Cercetarea micilor producători agricoli se efectuează prin asigurarea caracterului confidențial al datelor individuale.

Chestionarele se completează de către interviuatori în baza chestionării capului familiei (gospodăriei) sau altor membri maturi ai gospodăriei cercetate.

De calitatea datelor din chestionare, prezentarea lor în modul și termenii stabiliți organului teritorial pentru statistică, sunt responsabili interviuatorii, supraveghetorii (economisții) și șeful organului teritorial pentru statistică.

II. MODUL DE COMPLETARE A CHESTIONARULUI

Chestionarul cuprinde următoarele capitole:

1. Informația privind terenurile în folosința gospodăriei;
2. Informația privind suprafețele însămânțate a culturilor agricole;
3. Informația privind suprafețele recoltate și producția obținută, cantitatea producției vândute și suma lei primită, sold la sfârșitul anului;
4. Informația privind plantațiile multianuale.

Capitolul I. Informația privind terenurile în folosința gospodăriei

Datele din acest capitol se completează în hectare în baza anchetării gospodăriei, cu precizie de trei cifre după virgulă.

Pe rîndul 001 "Suprafața terenurilor în folosința gospodăriei" este necesar de indicat toate terenurile la momentul cercetării: atribuite gospodăriei, cumpărate de la alte persoane sau primite prin moștenire în proprietate, inclusiv și terenurile luate în arendă sau primite în folosință temporară (cu sau fără plată). De regulă, aceasta este caracteristic pentru gospodăriile fermierilor, care arendează terenuri de la persoanele fizice (inclusiv deținătorii cotelor de teren echivalent), întreprinderi agricole, primăriei sau alți deținători. Suprafața terenurilor care aparține gospodăriei, dar sunt date în arendă altor producători agricoli, în acest rînd nu se indică.

Dacă gospodăria deține numai lot pe lîngă casă și grădină, atribuit conform art. 11 (82) al Codului Funciar, atunci se va completa numai col.1.

Vă atragem atenția, că datele din col.1 trebuie să includă terenurile loturilor pe lîngă casă și grădinilor atît din intravilanul, cît și din extravilanul localităților.

Datele din col. 2 se completează în cazul, cînd gospodăria deține sectoare de teren pentru formarea gospodăriilor de fermieri (art. 12 al Codului Funciar), care nu au fost date în arendă și sunt prelucrate în mod individual.

Datele privind suprafața terenurilor în folosința gospodăriei (rîndul 001) se indică conform

situației la începutul trimestrului de raport.

Datele pe rîndurile 001- 007 se completează în baza interviuării gospodăriei și ulterior se contrapun cu datele respective din Registrul deținătorilor de terenuri din primăria satului (comunei) respectiv, în vederea obținerii datelor autentice.

Din suprafața totală (rîndul 001) se indică suprafața ocupată sub construcții, peluze și plantații decorative, sere și răsadnițe, teren arabil, plantații de livezi, arbuști fructiferi și vii pe codurile respective.

În **suprafața ocupată sub construcții** (rînd 002) se indică suprafața casei de locuit, curții, altor construcții sau anexe gospodărești.

Peluze și plantațiile decorative (rînd 003) includ peluze verzi, plante decorative, havuze și alte subiecte cu design decorativ.

Serele și răsadnițele (rînd 004) reprezintă suprafețe cu straturi, rafturi suprapuse și suprafețe însămînțate sau ocupate cu legume, răsad, căpșuni și flori, cultivate în condiții de mediu controlate, în spații protejate cu sticlă și/sau material plastic.

Suprafața terenului arabil (rînd 005) include suprafața care se ară în mod regulat în scopul cultivării plantelor anuale sau perene. Aceasta include și terenul arabil aflat în repaus.

Pe rîndul 006 este necesar de indicat suprafața terenurilor ocupate cu pomi și arbuști fructiferi, în cîmp sau pe loturile de pe lîngă casă, plantați la distanțe aproximativ normale pe rînd și între rînduri.

Pe rîndul 007- suprafața terenurilor ocupate cu butașii de viță de vie.

Rîndul 001 >= rînd.002+003+004+005+006+007. Datele din rîndul 001 vor fi mai mari, în cazul cînd gospodăria are în folosință alte terenuri (suprafețe împădurite, teren pietros, iazuri, etc.)

Pe rîndul 008 "Numărul membrilor gospodăriei - total, persoane" - este necesar de indicat persoanele de toate vîrstele, care locuiesc în gospodărie.

Membrii gospodăriei sînt considerați, atît persoanele prezente, cît și cele temporar absente în gospodărie (elevii, care locuiesc în perioada de studii în sediul instituției de învățămînt, persoanele încorporate în forțele armate etc.), care aparțin familiei.

Capitolul II. Suprafețele însămînțate a culturilor agricole

În col.1 și 2 se indică mărimea suprafețelor însămînțate cu culturi agricole **conform situației la 01 iunie**, respectiv pe loturile de pe lîngă casă și pe terenurile fermierilor. Capitolul dat se completează o singură dată, la cercetarea efectuată în trimestrul II al anului.

Unitatea de măsură pentru loturile pe lîngă casă și grădini – m², iar pentru terenurile fermierilor - hectare, cu trei cifre după virgulă.

Mărimea suprafeței însămînțate se stabilește pe teren, prin măsurarea semănăturilor pe culturi aparte, inclusiv și semănăturile între pomii din livezi (pe suprafețele de viță de vie - între butași), semănatul floarei soarelui, porumbului, bostanilor și altor culturi pe perimetrul grădinilor.

In chestionar nu se includ suprafețele culturilor de toamnă pierite în perioada de iarnă și primăvară, precum și suprafața culturilor de primăvară pierite primăvara pînă la data de raport (01 iunie). Dacă culturile compromise în perioada de iarnă și primăvară au fost reînsămînțate cu alte culturi, atunci se indică suprafețele reînsămînțate pe acele culturi.

Pe rîndul 110 se indică suprafața neînsămînțată de teren arabil. *Suprafața neînsămînțată de teren arabil este suprafața utilă pentru însămînțare, dar care în anul curent, din anumite motive, nu a fost*

însămînțată. Aici nu se includ suprafețele între rîndurile de livezi și vii, suprafețele sub coroana pomilor ș. a.

Suprafața însămînțată se indică separat pe fiecare cultură. Suma suprafețelor indicate pe fiecare cultură trebuie să fie egală cu suprafața total însămînțată rînd. 100 = 010+...017+020+...+024+030+040+060+070+080+ 090

Atragem atenția, că suma suprafețelor însămînțate (rînd.100) și neînsămînțate (rînd.110) trebuie să fie egală sau mai mare decît suprafața terenului arabil (rînd 005) din capitolul I, pe rubricile respective.

Suprafața însămînțată a grîului și orzului trebuie indicată în total (semănăturile de toamnă și cele de primăvară).

Porumbul se înregistrează după destinația lui în gospodărie:

- porumbul pentru boabe de coacere deplină - se reflectă în culturile cerealiere (rînd. 013);
- porumbul destinat pentru siloz, masă verde (cu utilizarea plantelor complementare pentru hrana animalelor, ca nutreț verde sau prelucrat (însilozat etc.)) - se reflectă la culturile de nutreț (rînd. 083).

În suprafața altor cereale (rînd. 014) se va indica semănăturile de secara, mălai, hrișcă, sorg pentru boabe, culturile păioase în amestec etc.

În suprafața altor leguminoase boabe (rînd. 017) este necesar de inclus năutul, bobul, mazărichea și borceaguri de mazăriche, lintea, etc.

În cazul, cînd pe una și aceeași suprafață s-au semănat (plantat) două sau mai multe culturi: semănăturile de bază și cele între rîndurile culturii de bază *{exemplu* -fasole, semănată între rîndurile semănăturilor de porumb sau floarea soarelui, semănată între rînduri de cartofi și a.), este necesar de calculat suprafața, care revine la fiecare cultură în parte. Exemplu, s-a semănat 200 m.p. de porumb (produsul dintre lungimea de 20 m și lățimea de 10 m a terenului însămînțat cu porumb), între rîndurile de porumb s-a semănat fasole pe suprafața de 40 m.p. (10 rînduri cu lățimea rîndului de 20 cm și lungimea de 20 m.). Pe codul «Porumb» se indică suprafața de 160 m.p. (200 m.p. -40 m.p. = 160 m.p.), iar pe codul «Fasole» - 40 m.p.

Pe rîndul "Sfeclă de zahăr" (rînd. 021) se indică numai acele semănături de sfeclă de zahăr, producția căreia este destinată prelucrării industriale pentru zahăr (la fabricile de zahăr). Semănăturile sfeclei de zahăr destinate pentru hrana animalelor se indică în grupa culturilor de nutreț (rînd. 081). Semănăturile sfeclei de zahăr (mamă) se reflectă pe rîndul "Alte culturi tehnice" (rînd 024). Tot aici este necesar de indicat și suprafața însămînțată cu culturi etero-oleaginoase, plante medicinale, rapiță și sorg pentru măhuri.

Pe rîndul "Varză diferită" (rînd. 041) se indică suprafața ocupată de diferite specii de varză: albă obișnuită, conopidă, de Bruxelles și altele.

Pe rîndul "Alte legume" (rînd. 054) se indică suprafața de ridiche timpurie, ridiche neagră, ceapa verde, verzături etc. Aici se include și suprafața însămînțată cu porumb, care se va recolta în stadiu de lapte, știuleții cărora sunt destinați pentru conservare și/sau utilizați în stare proaspătă pentru alimentație. De asemenea, tot aici se indică semănăturile culturilor leguminoase (fasole), destinate pentru consum în stare verde (păstăi verzi).

Pe rîndul "Plante rădăcinoase" (rînd.081) este necesar de indicat suprafețele însămînțate cu sfeclă pentru nutreț, morcov pentru nutreț, etc., pe rîndul "alte" (rînd. 083) se indică suprafețele însămînțate cu culturi pentru siloz, culturi bostănoase pentru nutreț (bostani, pepeni verzi, dovlecei pentru hrana animalelor, etc) și alte.

Capitolul III. Informația privind suprafețele recoltate și producția obținută, cantitatea producției vândute și suma de lei primită, soldul la sfârșitul anului

În col.1 și 3 se indică datele suprafețelor recoltate la data de raport pe loturile de pe lângă casă și grădini și terenurile fermierilor respectiv în metri pătrați și hectare, cu trei cifre după virgulă.

Datele despre **recolta obținută** a culturilor agricole (rub.2 și 4) se indică **în kilograme**.

Dacă la anchetare apar greutăți la determinarea recoltei globale a culturilor obținute de pe loturile pe lângă casă, la măsurarea roadei se poate folosi orice măsuri de capacitate (căldare, ladă, etc), greutatea căreia este deja cunoscută.

Datele despre producția culturilor cerealiere, sfeclei de zahăr, floarei soarelui se indică în masa inițial înregistrată, iar porumbul - în masa știuleților fără scoarță.

Masa inițial înregistrată este greutatea roadei recoltate, care n-a fost expusă prelucrării suplimentare (curățării de impurități și uscării).

Recolta obținută pe culturile din grupa „Plante de nutreț” se indică cu excluderea impurităților (pământului, pietrelor, etc) din masa plantelor.

Atragem atenția, dacă în capitolului I (rind 004) a fost indicată suprafața ocupată sub sere și răsadnițe, în acest caz pe rîndurile 090,100,110,120 și alte, trebuie de indicat producția obținută în trimestrul de raport. Recolta legumelor de teren acoperit se indică în kilograme separat pe loturile pe lângă casă și terenurile fermierilor. Rîndul 090=091+092+093+094.

Pe rîndul 100 col.2 și 4 se indică cantitatea în kilograme a căpșunei recoltate, dacă a fost cultivată în teren acoperit. Răsadul de legume și tutun (rînd 110) se indică în bucăți. Pe rîndul 120 se indică cantitatea florilor, care au fost vândute (în bucăți). În cazul, cînd în teren acoperit au fost cultivate alte culturi, datele se completează în rîndurile 131,132.

În col.5 și 6 se indică datele privind vînzarea produselor agricole în perioada de raport, indiferent de perioada de producție a acestui produs. **Atragem atenția**, că în perioada de raport poate fi vînzarea producției din stocurile gospodăriei din anul (trimestrul) trecut și din întrările din afară gospodăriei (primit în contul plății pentru arenda terenurilor,etc.).

În col.5 se indică cantitatea producției comercializate în stare proaspătă atît în țară cît și peste hotarele ei: la piața, la întreprinderi și organizații de colectare și prelucrare a producției agricole, altor întreprinderi și organizații, prin intermediul magazinelor particulare, chioșcuri, populației prin sistema alimentației publice a gospodăriei, producția valorificată prin tranzacții barter (operații de schimb), vînzarea și achitarea în contul remunerării muncii, producția atribuită în contul dividendelor și plății de arendă pentru pămînt. Cantitatea producției vîndute se indică în **masa trecută în cont** (la întreprinderile și organizațiile de colectare) și masa **fizică** (pe alte căi). Referitor la porumb menționăm, că cantitatea porumbului vîndut se indică în știuleți. În cazul, cînd vînzarea a fost efectuată în boabe, atunci cantitatea porumbului vîndut se va recalcula, reieșind din coeficientul de trecere din boabe în știuleți.

În col.6 se reflectă valoarea producției vîndute, indiferent de faptul, au fost sau urmează a fi încasați banii. Valoarea producției comercializate trebuie să corespundă cantității producției indicate în col.5. Producția care a fost transmisă prin schimb (operațiuni barter) sau eliberată în contul serviciilor (lucrărilor) prestate se include în vînzări în col.5, iar valoarea (col.6) se calculează, reieșind din prețul mediu obținut la alte vînzări, contra bani. În cazul cînd producția a fost transmisă la întreprindere numai pentru prelucrare, cu titlu ce aparține clientului (produsele prelucrate se vor întoarce în gospodărie), înscrierile în tabelă nu se efectuează.

În col.7 se indică toate soldurile de produse în gospodărie la sfârșitul anului, inclusiv producția

procurată (cumpărată) și alte intrări. Datele se completează în chestionar numai pentru trimestrul IV a anului de raport.

Capitolul IV. Informația privind plantațiile multianuale

La plantațiile multianuale e necesar de indicat numărul pomilor și butașilor – total (col. 1 și 2), din care pe rod (col. 4 și 5), separat pe loturile de pe lângă casă și terenurile fermierilor. Pe terenurile fermierilor, în afară de numărul pomilor și butașilor, se mai indică și suprafața acestora **în hectare** (col.3 și 6).

În col.7 și 8 se indică recolta globală, care a fost obținută doar în trimestrul de raport. Producția obținută de pe plantațiile tinere nu se calculează separat, dar se include în recolta globală pe fiecare specie respectivă.

Datele privind recolta globală a pomilor de pe loturile pe lângă casă și terenurile fermierilor se colectează în baza interviului și se reflectă **în kilograme**. Dacă la anchetare apar greutăți la determinarea recoltei globale a pomilor de pe loturile pe lângă casă, trebuie aproximativ de calculat acest indicator, reieșind din numărul pomilor și recolta medie obținută de la un pom fructifer.

Pe rîndul 400 „Plantații nucifere” – se indică numărul pomilor total și pe rod, recolta globală a **nucilor de toate speciile (nuc, alune, migdale, etc.)**, din care **nucile** - pe rîndul 401. Menționăm, că recolta nucilor de toate speciile se indică în stare uscată în coajă.

Pe toate speciile de pomușoare **pe loturile pe lângă casă** în col.1 și 4 se indică **suprafața pomușoarelor în metri pătrați**, pe terenurile fermierilor în col.3 și 6 – se indică respectiv suprafața totală și pe rod **în hectare**.

Rîndul 500 „Pomușoare –total” pe toate coloanele = suma datelor pe rîndurile 510+520+...+580.

Pe rîndul 600 „Struguri - total” este necesar de indicat datele privind toate soiurile de struguri (de vin, de masă), din care datele privind soiurile de masă - pe rîndul 610.

Pe rîndurile 710 și 720 se indică respectiv materialul săditor de plantații pomicole și nucifere, plantații viticole. Pe aceste rînduri în col.1 pe loturile pe lângă casă se indică numărul puieților și butașilor **în bucăți**. Pe terenurile fermierilor în col.2 - numărul puieților și butașilor **în mii bucăți**, iar în col.3 suprafața acestora în hectare.

Datele privind vânzarea în stare proaspătă a fructelor, nucilor, pomușoarelor și strugurilor în perioada de raport se indică în col.9 (**cantitatea, kg**), iar pentru materialul săditor – **în bucăți**. Costul producției vîndute – în col.10 (**suma, lei**) pe rîndurile respective.

Atragem atenția, că în perioada de raport poate fi vânzarea producției din stocurile gospodăriei din anului trecut (mere, struguri, nuci etc.) sau din trimestrul precedent, cînd a fost recoltată roada.

Col.11 „Sold la sfîrșitul anului” se completează în chestionar numai pentru trimestrul IV a anului de raport și reflectă toate soldurile de fructe, nuci și struguri în stare proaspătă în gospodărie la sfîrșitul anului, inclusiv cumpărate și alte intrări.

**Dirrecția statistica agriculturii și
mediului a Biroului Național de
Statistică al Republicii Moldova**